

Anmeldelse af teknisk grundlag m.v.

I henhold til § 20, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed skal det tekniske grundlag m.v. samt ændringer heri anmeldes til Finanstilsynet. Det skal anmeldes senest samtidig med, at grundlaget m.v. tages i anvendelse. I denne anmeldelse forstås ved forsikringsselskaber: livsforsikringsaktieselskaber, tværgående pensionskasser og filialer af udenlandske selskaber, der har tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed efter § 11 i lov om finansiel virksomhed.

Brevdato

20. december 2012

Forsikringsselskabets navn

PFA Pension

Overskrift

Forsikringsselskabet angiver en præcis og sigende titel på anmeldelsen.

Ændrede beregningsgrundlag, solidarisk invalidesum ved fratrædelse, model for erfaringsbaseret priskorrektion mv.

Resume

Resuméet skal give et fyldestgørende billede af anmeldelsen.

Ændrede beregningsgrundlag

Fra 21. december 2012 ændres

- grundlaget for Standard Liv:

Grundlagsrenten ændres fra 3,5 % til 2,0 %, og på grund af unisexregler vil de hidtil gældende overgangsintensiteter for mænd blive anvendt for både mænd og kvinder.

- grundlaget for straksbegyndende pensionstilsagn tegnet uden ret til bonus til særlig gruppe:

Grundlagsrente ændres fra 3,5 % til 2,0 %, og på grund af unisexregler vil de anvendte overgangsintensiteter blive beregnet i henhold til uni98 i stedet for G82.

Solidarisk invalidesum ved fratrædelse

Fra 1. januar 2013 ændres regler for henstand på invalidesum tegnet som solidarisk dækning.

Fra 1. januar 2013 vil der ikke blive taget betaling for invalidesum fra fratrædelsen og indtil dækningen ophører i forbindelse med, at policen omskrives til fripolice.

Model for erfaringsbaseret priskorrektion af solidariske dækninger

Fra 1. januar 2013 ændres Kappa fra 5 mio. kr. til 8 mio. kr. for ordninger med en akkumuleret præmie på over 100 mio. kr. og fra 3,6 mio. kr. til 7 mio. kr. for ordninger med en akkumuleret præmie under 100 mio. kr.

Diverse mindre rettelser

Der foretages en række mindre rettelser og præciseringer i PFA's tekniske grundlag. Der er tale om rettelser uden substantiel betydning.

Lovgrundlaget

Det angives, hvilket/hvilke nr. i § 20, stk. 1, anmeldelsen vedrører.

Anmeldelsen sker i henhold til § 20, stk. 1, nr. 1, 2 og 3 i lov om finansiel virksomhed.

 Ikrafttrædelse

Dato for ikrafttrædelse angives.

 Ændrede beregningsgrundlag

21. december 2012

 Solidarisk invalidesum ved fratrædelse

1. januar 2013

 Model for erfaringsbaseret priskorrektion af solidariske dækninger

1. januar 2013

 Ændrer følgende tidligere anmeldte forhold

Forsikringselskabet angiver, hvilken tidligere anmeldelse eller anmeldelser nuværende anmeldelse ophæver eller ændrer.

Denne anmeldelse ændrer følgende anmeldelser:

 Ændrede beregningsgrundlag

"Ændrede grundlag for PFA Pension pr. 1. april 2004" af 30. marts 2004

 Solidarisk invalidesum ved fratrædelse

"Nyt tegningsgrundlag, ændrede kontributionsgrupper mv." af 31. marts 2011

 Model for erfaringsbaseret priskorrektion af solidariske dækninger

"Omkostningssatser, depotrenter m. v.":

"PFA gennemsnitsrente - model for erfaringsbaseret priskorrektion af solidariske dækninger" af 29. december 2011 (*afsnit 8.10.9*)

 Diverse mindre rettelser

"Nyt tegningsgrundlag, ændrede kontributionsgrupper mv." af 31. marts 2011

"Teknisk grundlag for PFA Plus" af 8. oktober 2009

"Regler for fordeling af realiseret resultat mv." af 29. december 2010

"Ændret formel for beregning overførselstilæg/kursværn" af 1. marts 2012

Anmeldelsens indhold med matematisk beskrivelse og gennemgang

Anmeldelsens indhold med analyser, beregninger m.v. på en så klar og præcis form, at de uden videre kan danne basis for en kyndig aktuars kontrolberegninger. Det skal oplyses, hvilken forsikringsklasse det anmeldte vedrører.

Anmeldelsen vedrører forsikringsklasse I og er beskrevet i vedlagte bilag (se oversigt herunder).

 Ændrede beregningsgrundlag

Der vedlægges følgende bilag:

- Opdateret afsnit 1.17 "Regulering af anvendelsen af beregningsgrundlagene"
- Opdateret afsnit 8.1 "Standard Liv"

 Solidarisk invalidesum ved fratrædelse

Der vedlægges følgende bilag:

- Opdateret afsnit 8.10.5 "Fratrædelse"

 Model for erfaringsbaseret priskorrektion af solidariske dækninger

Der vedlægges følgende bilag:

- Opdateret afsnit 8.10.9 "Erfaringstarifiering"

Diverse mindre rettelser

Der foretages en række mindre rettelser i PFA's tekniske grundlag, som ikke har substantiel betydning, men alene har karakter af at være rettelser, præcisering etc. Disse rettelser vedrører

- tilknytning af 1 % grundlag på policer med reserveandele på 3 %/5 % grundlag pr. 1.1.2012
- afsnit 3.1.1 "Generelt" (præcisering af, forsikringer på U10 1 % også er omfattet af kontribution)
- afsnit 3.16.1 "Regulativ for KundeKapital" (rettelse af henvisning til Bilag i teknisk grundlag for PFA Plus)
- afsnit 3.16.2.1 "Princip for opsparing" (beskrivelse af beregning af realiseret resultat for pensionsordninger i PFA Plus fjernet og erstattet af henvisning til teknisk grundlag for PFA Plus)
- afsnit 6.2.1.2 "Fradrag for kursværn/Overførelstillæg" (præcisering af, at overførelstillæg alene tilbydes til kunder med samtidig opsparing i såvel PFA gennemsnitsrente som PFA Plus", samt rettelse vedr. PAL-sats i formlen)

Der vedlægges følgende bilag:

- Opdateret afsnit 1.14 "Beregningsgrundlaget U10 1 %"
- Opdateret afsnit 3.1.1 "Generelt"
- Opdateret afsnit 3.2.6 "Opbygning af styrkelse jf. § 17 i "Regulativ for beregning og fordeling af realiseret resultat til forsikringsaftalerne for forsikringer tegnet på beregningsgrundlagene G82 5 %, G82 3 %, G82 3,7 %, G82 2 %, Uni98 2 %, L99 og U10""
- Opdateret afsnit 3.9.1.6 "Særlig eventuel individuel ægtefællepension i aktuel bestand"
- Opdateret afsnit 3.16.1 "Regulativ for KundeKapital"
- Opdateret afsnit 3.16.2.1 "Princip for opsparing"
- Opdateret afsnit 6.2.1.2

Redegørelse for de juridiske konsekvenser for forsikringstagerne
Forsikringsselskabet angiver de juridiske konsekvenser for forsikringstagerne. Er der ingen konsekvenser, anføres dette.

Der er ingen juridiske konsekvenser i forbindelse med ændringen. Angående ændrede beregningsgrundlag har ændringen alene virkning for nye aftaler.

Redegørelse for de økonomiske konsekvenser for forsikringstagerne
Forsikringsselskabet angiver de økonomiske konsekvenser for forsikringstagerne. Er der ingen konsekvenser, anføres dette. Hvis anmeldelsen vedrører § 20, stk. 1, nr. 1 - 5, i lov om finansiel virksomhed skal der endvidere redegøres for at de anmeldte forhold er betryggende og rimelige. Redegørelsen skal endvidere overholde kravene i § 3.

Ændrede beregningsgrundlag

Der er ingen økonomiske konsekvenser i forbindelse med ændringen, idet den alene har virkning for nye aftaler. For disse vil ændringerne dog i stort set alle tilfælde give anledning til lavere ydelser. De anmeldte forhold er betryggende og rimelige og i overensstemmelse med grundlagsrentebekendtgørelsen, idet der er tale om forsikringer uden ret til bonus.

Solidarisk invalidesum ved fratrædelse

Reduktionen af kundens opsparing som følge af opretholdelse af uændrede dækninger vil være mindre, når der ikke er betaling for invalidesummen.

De anmeldte regler vurderes at være rimelige og betryggende, jf. redegørelsen for de økonomiske og aktuarmæssige konsekvenser for forsikringsselskabet.

Model for erfaringsbaseret priskorrektion af solidariske dækninger

Stigningen i parameteren Kappa betyder, at ordningernes eget skadesforløb vægter lidt mindre end før. Det betyder at skadesforløbet for store ordninger har stor betydning for deres pris, mens skadesforløbet for mindre ordninger får mindre betydning for prisen.

De anmeldte regler vurderes at være rimelige og betryggende.

Redegørelse for de juridiske konsekvenser for forsikringsselskabet
Forsikringsselskabet angiver de juridiske konsekvenser for forsikringsselskabet. Er der ingen konsekvenser, anføres dette. Kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 4 stk. 4."

Der er ingen juridiske konsekvenser i forbindelse med ændringen.

Angående ændrede beregningsgrundlag har ændringen alene virkning for nye aftaler. Grundlagsrenten er fastsat under hensyntagen til § 4, stk. 1, nr. 6 i bekendtgørelse 1369 om grundlagsrente for livsforsikringsvirksomhed af 8. december 2010.

Redegørelse for de økonomiske og aktuarmæssige konsekvenser for forsikringsselskabet
Forsikringsselskabet angiver de økonomiske og aktuarmæssige konsekvenser for forsikringsselskabet. Er der ingen konsekvenser, anføres dette. Kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 4 stk. 4."

Ændrede beregningsgrundlag

Ændringerne vil i stort set alle tilfælde give lavere ydelser og dermed mindske risikoen for tab for selskabet. Der er dog i alle tilfælde tale om økonomiske konsekvenser, der ikke har væsentlig betydning.

Solidarisk invalidesum ved fratrædelse

For invalidesum anvendes samme overgangsintensiteter som for invalidedækninger med løbende udbetaling. Dette på trods af, at udbetalingsbetingelserne for invalidesum er strengere end for invalidedækninger med løbende udbetaling, og det er i dette lys, at prisnedsættelsen i henstandsperioden skal ses. Samlet forventes indtægter for produktet at modsvare udgifterne.

Model for erfaringsbaseret priskorrektion af solidariske dækninger

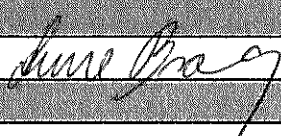
Kappa som angiver forholdet imellem den forventede varians på skadesudgiften inden for gruppen og variansen grupperne imellem er steget lidt i forhold til tidligere anmeldt. Den økonomiske konsekvens af det anmeldte er en prissætning, der i mindre grad end tidligere tager hensyn til den enkelte ordnings eget skadesforløb. Ændringer medfører at nogle virksomhedsordninger med solidariske dækninger vil opnå en reduktion i prisen, mens andre virksomhedsordninger vil få en prisstigning. Satsen er teoretisk beregnet ud fra Bühlmann-Straub lineær Bayes model, og samlet set forventes resultatet for PFA at være uændret.

Samlet set vurderes de anmeldte forhold dermed at være betryggende og rimelige og fører ikke til omfordeling af væsentligt økonomisk størrelse mellem forsikringerne ud over, hvad der følger af de risikodækninger, der indgår i forsikringerne.

Navn

Angivelse af navn

Anne Broeng

Dato og underskrift

20. december 2012

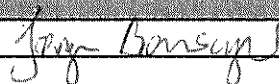
Navn

Angivelse af navn

Jørgen Bønsager

Dato og underskrift

20. december 2012

Bilag: Opdateret afsnit 1.14 (indtil 1.14.1) i Teknisk grundlag

1.14 Beregningsgrundlaget U10 1 %

Beregningsgrundlaget U10 1 % anvendes på alle nytegninger af bonusberettigede gennemsnitsrenteforsikringer fra og med 2. april 2011.

Fra 1. juli 2011 anvendes beregningsgrundlaget på forhøjelser af bestående bonusberettigede gennemsnitsrenteforsikringer, som 1. juli 2011 kun har ydelsesgarantier beregnet på en grundlagsrente på 2 %.

Policer, som 1. juli 2011 har ydelsesgarantier beregnet på en grundlagsrente højere end 2 %, men som efterfølgende bliver fuldt funderet på 2 %, vil anvende beregningsgrundlaget U10 1 % på forhøjelser fra det tidspunkt, hvor policen bliver fuldt funderet på 2 %.

Bilag: Opdateret afsnit 1.17 i Teknisk grundlag (indtil 1.17.1)

1.17 Regulering af anvendelsen af beregningsgrundlagene

Nedenfor er der i oversigtsform gennemgået anvendelsen af de enkelte grundlag. I indledningen til de enkelte grundlag, som fortsat anvendes til nytægning, er der en mere uddybende gennemgang af anvendelsen.

Frem til 1. januar 1994 blev forsikringer etableret på G82 5 %. Efter en overgangsperiode, som blev afsluttet 1. januar 1996 blev alle nytægninger etableret på G82 3 %, og præmieforhøjelser og bonus blev senest etableret på G82 3 % fra 1. januar 1997. Fra og med 1. maj 2001 er forhøjelser på disse forsikringer etableret på G82 2 %; fra og med 1. januar 2013 gælder dette dog ikke for frivillige præmieforhøjelser og indskud, der overstiger en årlig værdi på 25.000 kr. – i dette tilfælde benyttes præmieforhøjelser og/eller indskud til oprettelse af en ny forsikring, der tegnes på U10 1 %.

G82 2 % anvendtes også for frivillige forsikringer, som ikke var livrenter uden ret til præmiefritagelse, tegnet fra og med 1. juli 1999 og indtil og med 1. april 2011. Fra og med 1. juli 2011 er forhøjelser på disse forsikringer etableret på U10 1 %.

For alle policer hvor G82 anvendes i forbindelse med forhøjelse af udbetalingerne, anvendtes dog L09 2 % fra og med 2. december 2009 for dækninger, som opfylder betingelserne i afsnit 1.7. Obligatoriske forsikringer samt PFA-konto uden opsparingsgaranti (kapitalisationsprodukt) etableret fra og med 1. juli 1999 blev etableret på Uni98 2 %. Dog anvendtes U09 2 % fra og med 2. december 2009 og indtil 1. juli 2011 for dækninger, som opfyldte betingelserne i afsnit 1.8. Fra og med 1. juli 2011 er forhøjelser på disse forsikringer etableret på U10 1 %.

Livrenter, hvor der ikke var præmiefritagelse ved invaliditet, og som ikke var omfattet af unisex, tegnet fra og med 1. juli 1999, blev etableret på L99. Dog anvendtes L09 2 % fra og med 2. december 2009 og indtil 1. juli 2011 for dækninger, som opfyldte betingelserne i afsnit 1.7. Fra og med 1. juli 2011 er forhøjelser på disse forsikringer etableret på U10 1 %.

Alle nye bonusberettigede gennemsnitsrentepolicer oprettet fra og med 2. april 2011 er etableret på U10 1 %.

Kollektiv dødelighed på forsikringer under udbetaling er regnet på PFA 86 M og PFA 86 K, eller når der er unisex på PFA 98 U.

Solidariske dækninger etableres på S99 1 %.

Der er etableret et særligt grundlag for Plejesikringsproduktet.

For en pensionskasse er der ved oprettelsen anvendt et særligt G82 3,7 % grundlag.

Gruppelivsforsikringer er 1 årige forsikringer, som er etableret på det særlige gruppelivsgrundlag.

Der er en bestand af livrenter tegnet mod indskud i perioden op til 1982, som er etableret på U74 grundlag, med flere forskellige grundlagsrenter.

Der er etableret et særligt grundlag på G82 4,5 % for en særlig gruppe; grundlagsrenten er for nye policer fra og med 1. april 2004 ændret til G82 3,5 % og fra 21. december 2012 til uni98 2 %. Grundlaget er etableret uden ret til bonus, idet der dog beregnes omkostninger af engangsindskud i henhold til reglerne i kapitel 3.7.2. Grundlaget anvendes til straksbegyndende pensioner.

Standardliv, som er en dødsfaldssum, er etableret på et særligt grundlag, hvor der tages højde for om den forsikrede ryger eller ikke. Der er tale om forsikringer uden ret til bonus.

Forsikringer tilknyttet investering i puljer etableres på Uni98I 0,75 %, eller på grundlaget uden rentegarantier.

Bilag: Opdateret afsnit 3.1.1 i Teknisk grundlag

I henhold til kontributionsbekendtgørelsen skal bestanden af forsikringsaftaler efter kontributionsprincippet opdeles i grupper for hvert af elementerne rente, risiko og omkostninger med virkning fra 1.1.2011. Bestanden af forsikringsaftaler efter kontributionsprincippet omfatter forsikringer tegnet på beregningsgrundlagene G82 5 %, G82 3 %, G82 3,7%, G82 2 %, Uni98 2 %, L99, S99, U10 1 %, grundlag for plejesikring, samt gruppelevsforikringer. Dele af ovenstående policer kan være beregnet på grundlagene L09 eller U09 – uden at det påvirker tildelingen af risikogruppe.

Principperne for opdeling i rente-, risiko- og omkostningsgrupper fremgår af de følgende afsnit. Enhver forsikring i PFA efter kontributionsprincippet tilhører på ethvert tidspunkt netop én rente-, risiko- og omkostningsgruppe. Ved hvert årsskifte og ved enhver ændring af forsikringen opdateres forsikringens gruppetilhørsforhold. Dette kan medføre, at forsikringen skifter gruppe for et eller flere elementer, jf. kontributionsbekendtgørelsen § 3, stk. 11. Hver forsikring bidrager til de realiserede rente-, risiko- og omkostningsresultater for de grupper, den aktuelt tilhører. En forsikring, der skifter gruppe, vil således først bidrage til resultaterne i den eller de nye grupper efter gruppeskiftet, også selvom gruppeskiftet sker inde i et kalenderår.

Ved skift mellem risiko- eller omkostningsgrupper for enkeltforsikringer foretages ingen overførsler af ufordelte midler hørende til grupperne. Ved skift mellem rentegrupper for enkeltforsikringer overføres en eventuel akkumuleret markedsværdiregulering knyttet til forsikringen mellem de ufordelte midler hørende til de to grupper, således at det kollektive bonuspotentiale i de to grupper ikke ændres.

I det omfang, et samtidigt gruppeskift for et større antal policer, som ikke sker som følge af ovennævnte hændelser, men foretages på baggrund af en virksomhedsaftale eller lignende, vurderes at ville medføre omfordeling af betydelig økonomisk størrelse i strid med kontributionsbekendtgørelsen, hvis der ikke foretages en samtidig regulering af fordelingen af de ufordelte midler, vil der blive beregnet en konkret regulering, som vil blive anmeldt til Finanstilsynet senest i forbindelse med gruppeskiftet.

PFA forbeholder sig endvidere ret til på ethvert tidspunkt at tage fordelingen af de ufordelte midler op til revision og foretage en omfordeling af de ufordelte midler i overensstemmelse med kontributionsbekendtgørelsen (jf. § 3, særligt stk. 6 og 10), hvis den konkrete fordeling, der opstår over tid som følge af ovenstående generelle regler, skønnes urimelig eller skønnes at stride mod kontributionsprincippet. Dette kan fx – men ikke udelukkende – være tilfældet, hvis en væsentlig andel af forsikringerne i en gruppe er skiftet til en anden gruppe. En sådan omfordeling vil blive anmeldt til Finanstilsynet i overensstemmelse med kontributionsbekendtgørelsen.

Bilag: Opdateret afsnit 3.2.6 i Teknisk grundlag

3.2.6 Opbygning af styrkelse jf. § 17 i "Regulativ for beregning og fordeling af realiseret resultat til forsikringsaftalerne for forsikringer tegnet på beregningsgrundlagene G82 5 %, G82 3 %, G82 3,7 %, G82 2 %, Uni98 2 %, L99 og U10"

Det fordelte realiserede resultat efter eventuelt fradrag til KundeKapital® på eventuelle forsikringer, hvor dele af forsikringen beregnes på uni98, DHS-unisex, L99 eller G82, bliver anvendt til at fundere disse dækninger på U10 1 %.

Når samtlige udbetalinger er funderet på U10 1 %, vil yderligere fordelt realiseret resultat blive anvendt som bonus.

Andel af fordelt realiseret resultat på dækninger i aktuel bestand, bliver anvendt som bonus.

Fra 1/1 2003 kan underskud i bonusoptjeningen på dækninger, der oprindeligt er købt på uni98, DHS-unisex, L99 eller G82, blive dækket af den på policen optjente styrkelse. Underskud på dækninger tegnet på G82 2 % og U10 1 % kan indtil 1.1.2012 ikke blive dækket af den på policen optjente styrkelse.

3.2.6.1 Beskrivelse af reglerne

For policer med andele på U10 1 % og desuden andele på uni98, DHS-unisex, L99 eller G82 beregnes der en samlet andel af det fordelte realiserede resultat.

Den samlede andel af det fordelte realiserede resultat efter eventuel fradrag til KundeKapital® anvendes til styrkelse – d. v. s. til at fundere de samlede uni98, DHS-unisex, L99 eller G82 ydelser på U10 1 %.

Opstår der fra 1/1 2003 og indtil 1/1 2012 underskud på dele af forsikringen, der har oprindelig tegningsgrundlagsrente højere end gældende forhøjelsesgrundlagsrente, kan ydelser funderet på en lavere rente end oprindelig tegningsgrundlagsrenten blive ændret til ydelser funderet på den oprindelige tegningsgrundlagsrente.

Opstår der fra 1/1 2012 underskud på forsikringen, kan ydelser funderet på en lavere rente end oprindelig tegningsgrundlagsrenten blive ændret til ydelser funderet på den oprindelige tegningsgrundlagsrente.

Konvertering og generel ændring af reserver og præmier på G82 3 % til værdier på G82 2 % og G82 5 % uden ændring af ydelser::

Policer med andele på G82 5 %:

Den samlede sag tegnet på G82 3 % og G82 5 % betegnes HR-sagen.

For policer med andele på G82 5 %, vil reserver og præmier funderet på G82 3 % blive konverteret til reserver og præmier funderet på G82 2 % og G82 5 %, således at dækningerne, delreserver og den samlede præmie ikke ændres.

3% reserve konverteres til summen af en 2%- og en 5%-reserve, hvor 2%-reserve (HR-reserve-lav) bestemmes som:

$$\frac{3\% \text{-reserve} * [1 / K_x(3\%) - 1 / K_x(\text{max-grundl-rente})]}{[1 / K_x(\text{grundl-rente}) - 1 / K_x(\text{max-grundl-rente})]}$$

hhv. 5%-reserve (HR-reserve) bestemmes som

$$\frac{3\% \text{-reserve} * [1 / K_x(\text{grundl-rente}) - 1 / K_x(3\%)]}{1 / K_x(\text{grundl-rente}) - 1 / K_x(\text{max-grundl-rente})},$$

med tillæg af den i forvejen registrerede 5%-funderede 5%-reserve.

Det bemærkes, at den ovenfor anførte 3%-reserve dels stammer fra forhøjelser på G82 3% - dels stammer fra den del af 5%-ydelse, som er blevet funderet på G82 3%.

3% præmie konverteres til summen af en 2%- og en HR-præmie, hvor 2%-præmien (HR-præmie-lav) bestemmes som:

$$\frac{3\% \text{-præmie} * [\text{prm-rnt}(3\%) / K_x(3\%) - \text{prm-rnt}(\text{max-rnt}) / K_x(\text{max-rnt})]}{[\text{prm-rnt}(\text{grundl-rente}) / K_x(\text{grundl-rente}) - \text{prm-rnt}(\text{max-rnt}) / K_x(\text{max-rnt})]}$$

hhv. HR-præmien bestemmes som

$$\frac{3\% \text{-præmie} * [\text{prm-rnt}(\text{grundl-rente}) / K_x(\text{grundl-rente}) - \text{prm-rnt}(3\%) / K_x(3\%)]}{\text{prm-rnt}(\text{grundl-rente}) / K_x(\text{grundl-rente}) - \text{prm-rnt}(\text{max-rnt}) / K_x(\text{max-rnt})},$$

med tillæg af den i forvejen registrerede 5%-præmie.

Anførte "prm-rnt(x%)" skal læses som "præmiebetalingsrente på G82 x % * omregningsfaktor til nettopræmie på G82 x %"

Anførte 3%-præmie skal være reduceret med teknisk præmiefaktor (d. v. s. reduceret med evt. amb) og styktillæg.

"grundl-rente" er 2 %

Anførte K_x er kapitalværdi for den samlede tarif.

HR-sagen vil således blive repræsenteret af værdier på G82 5 % og G82 2 %, hvor

- HR-ydelser er betegnelse for de 5 %-funderede 3 % + 5 %-ydelser og
- HR98-ydelser er betegnelse for de samlede 3 % + 5 %-ydelser.

Der gemmes informationer om præmie og reserve for G82 3 %-andelen som stammer fra forhøjelser på G82 3%, samt fra bonustilskrivning på denne del. Denne del betegnes som MR-delen.

Sagens maksimale grundlagsrente "max-rnt" udgør 5 %.

Policer uden andele på G82 5 %:

Den samlede sag tegnet på G82 3,7 % eller G82 3 % betegnes HR-sagen.

HR-sagen vil således blive repræsenteret af værdier på G82 3,7 % eller G82 3 %, og her er

- HR-ydelser = HR98-ydelser = de samlede 3,7 % eller 3 % funderede 3,7 % eller 3 %-ydelser.
- HR-prm-lav = 0
- HR-prm = præmie forud for konvertering excl. amb. og styktillæg.

Sagens maksimale grundlagsrente "max-rnt" udgør 3,7 % eller 3 %.

MR-delen er 0.

Gælder ikke indtil 1.1.2012 for policer med andele med grundlagsrente større end 2 % (se senere for at se beskrivelse indtil 1.1.2012):

Notation:

1. HR-yd(yd-nr; grl): størrelse af ydelsen "yd-nr" på grundlaget "grl" [HR-yd(yd-nr; grl) = $\sum_{\text{funderings-grl}} \text{HR-yd}(\text{yd-nr}; \text{grl}; \text{funderings-grl})$]
2. HR-yd(yd-nr; grl; funderings-grl): størrelse af ydelsen "yd-nr" på grundlaget "grl", som er funderet på grundlaget "funderings-grl"
3. HR-prm(grl; funderings-grl; skk; antal liv): størrelse af præmien på grundlaget "grl", skattekode "skk" og "antal liv" liv, som er funderet på grundlaget "funderings-grl".
4. HR-del-res(grl; skk; antal liv): størrelse af reserven på grundlaget "grl", skattekode "skk" og "antal liv" liv opgjort på grundlaget grl. (= $\sum_{\text{yd-nr} \in \{\text{skattekode skk, antal liv}\}} \text{HR-yd}(\text{yd-nr}; \text{grl}) * \text{passiv}(\text{yd-nr}; \text{grl}) - \sum_{\text{funderings-grl}} \text{HR-prm}(\text{grl}; \text{funderings-grl}; \text{skk}; \text{antal liv}) * \text{omregning til nettopræmie}(\text{grl}) * \text{præmiebetalingsrente}(\text{grl}; \text{skk}; \text{antal liv})$)
5. HR-del-res(grl; funderings-grl; skk; antal liv): størrelse af reserven på grundlaget "grl", skattekode "skk" og "antal liv" liv, som er funderet på grundlaget "funderings-grl".

Generel ydelsesfastsættelse / definition af garantitillæg:

For den samlede sag incl. bonus og forhøjelse på U10 1 % (= forhøjelsesgrundlag) er der følgende generelle sammenhæng mellem ydelser, reserve og præmie:

$$\text{ydelse} * K_x(\text{forhøjelsesgrundlag}) = \text{reserve} + \text{prm} * \text{prm-rnt}(\text{forhøjelsesgrundlag}) * "p^m \rightarrow \pi"_{\text{forhøjelsesgrundlag}} + \sum_{\text{grl, funderings-grl}} \text{garantitillæg}(\text{grl; funderings-grl}),$$

hvor

$$\text{garantitillæg}(\text{grl; funderings-grl}) =$$

$$\text{HR-yd}(\text{yd-nr; grl; funderings-grl}) * K_x(\text{forhøjelsesgrundlag}) - \text{HR-prm}(\text{grl; funderings-grl}) * \text{prm-rnt}(\text{forhøjelsesgrundlag}) * "p^m \rightarrow \pi"_{\text{forhøjelsesgrundlag}}$$

$$- (\text{HR-yd}(\text{yd-nr; grl; funderings-grl}) * K_x(\text{funderings-grl}) - \text{HR-prm}(\text{grl; funderings-grl}) * \text{prm-rnt}(\text{funderings-grl}) * "p^m \rightarrow \pi"_{\text{funderings-grl}}) =$$

$$\text{HR-yd}(\text{yd-nr; grl; funderings-grl}) * K_x(\text{forhøjelsesgrundlag}) - \text{HR-prm}(\text{grl; funderings-grl}) * \text{prm-rnt}(\text{forhøjelsesgrundlag}) * "p^m \rightarrow \pi"_{\text{forhøjelsesgrundlag}}$$

$$- \text{HR-reserve}$$

Som alt overvejende hovedregel vil HR-yd(yd-nr; grl) og HR-yd(yd-nr; grl; funderings-grl) blive holdt proportionale med de samlede ydelser.

Ændring af HR-ydelser og HR98-ydelser i fremregning:

Hvis der er andele funderet på på en højere grundlagsrente end 1 %, og policen er eventuel, udgør det månedlige overskud (/underskud), som kan anvendes til at ændre funderingen:

$$\text{bonus}_{\text{fund}} = \max \{ \text{overskud}; * \}$$

Som følge af forsikringens andel af det fordelte realiserede resultat kan og HR-yd(yd-nr; grl; funderings-grl) HR-ydelserne (men ikke HR-yd(yd-nr; grl)) reduceres med

$$\text{bonus}_{\text{fund}} / [K_x(\text{U10 1 \%}) - K_x(\text{funderings-grl})]$$

og HR-yd(yd-nr; grl; U10 1 %) ændres så $\Delta \text{HR-yd}(\text{yd-nr; grl; funderings-grl}) = - \text{HR-yd}(\text{yd-nr; grl; U10 1 \%})$

"*" er det tilskud, der er nødvendigt, for at reserven på HR-delen kan finansiere ydelser på gamle grundlag på de oprindelige tegningsgrundlag – f. eks. er det på en 5 % -> 3 % -> 2 % sag:

$$\sum_{\text{grl}} \text{HR-yd}(\text{yd-nr; grl}) * K_x(\text{grl}) - \sum_{\text{funderings-grl, grl}} \text{HR-prm}(\text{grl; funderings-grl}) * \text{prm-omregn}(\text{grl}) * \text{prm-rnt}(\text{grl})$$

Formlen skal sikre, at

1. hvis der er overskud på den samlede sag, så anvendes det til styrkelse
2. $\sum_{\text{funderings-grl, grl}} \text{HR-del-res}(\text{grl; funderings-grl})$ kan købe ydelserne på gamle grundlag på de oprindelige grundlag.

Hvis den betalte præmie excl. amb er mindre end præmien på gamle grundlag, så reduceres HR-yd(yd-nr; grl) og HR-yd(yd-nr; grl; funderings-grl) i fremregningen. Reduktionen tager udgangspunkt i den manglende betaling mb

$$mb = \max\{0; \min\{\sum_{\text{funderings-grl,grl}} \text{HR-prm}(\text{grl}; \text{funderings-grl}; \text{skk}; \text{antal liv}) - \text{betalt præmie} * \text{AMB-faktor}\} * 0,89$$

Hvor AMB-faktor = 0,92, hvis der skal betales arbejdsmarkedsbidrag og ellers 1.

Beløbet mb anvendes fortrinsvis til at reducere HR-yd(yd-nr; grl) og HR-yd(yd-nr; grl; funderings-grl), hvor grl = laveste grundlag, og hvor funderingsrente = grl. Findes ingen HR-yd(yd-nr; grl; funderings-grl), hvor grl=funderingsrente, så ledes efter HR-yd(yd-nr; grl; funderings-grl), hvor grl < funderingsrente, som stammer fra konvertering af G82 3 % til G82 2 % hhv. G82 5 % i år 2000.

Ændringer:

Præmienedsættelse:

Den tekniske præmie excl. amb og styktillæg må ikke være mindre end $\sum_{\text{funderings-grl,grl}} \text{HR-prm}(\text{grl}; \text{funderings-grl})$.

Ved hver præmieændring vil der derfor ske følgende reguleringer:

Regulering af gamle præmier =
 $\max\{0; \sum_{\text{funderings-grl,grl}} \text{HR-prm}(\text{grl}; \text{funderings-grl}) - \text{ny skg-prm excl. amb og stk-tillæg}\}$

nummerer grundlagene så

i = 0 er U10 1 %;

i = 1 er næstnyeste grundlag

o. s. v.

sæt i = 1:

(*)

HR-prm($\text{grl}_{i=1}$; funderings-grl_i) reduceres til

$\text{HR-prm}^{\text{ny}}(\text{grl}_{i=1}; \text{funderings-grl}_i) =$

$\max\{0; \text{HR-prm}(\text{grl}_{i=1}; \text{funderings-grl}_i) * (1 - \text{Regulering af gamle præmier} / \sum_j \text{HR-prm}^{\text{ol}}(\text{grl}_{i=1}; \text{funderings-grl}_j))\}$

Regulering af gamle præmier = Regulering af gamle præmier - $\sum_j \text{HR-prm}^{\text{ol}}(\text{grl}_{i=1}; \text{funderings-grl}_j) - \sum_j \text{HR-prm}^{\text{ny}}(\text{grl}_{i=1}; \text{funderings-grl}_j)$

Hvis Regulering af gamle præmier > 0: i = i + 1, gå til (*) ellers stop.

Indskud:

Indskud efter fradrag af 11% (*) omkostninger anvendes til reduktion af HR-prm, indtil HR-prm + HR-prm-lav = MR-præmie - derefter anvendes den til reduktion af MR-præmie. Reduktionen af MR-præmien resulterer i en nedsættelse af HR-præmie og HR-præmie-lav, hvor fordelingen er som anført ovenfor under "præmienedsættelse".

Andel af det realiserede resultat, som følger af, at omkostningsfradrag og fradrag til KundeKapital® er mindre end 11%(*), indgår i styrkelsen.

(*): for overførsler i henhold til jobskifteaftalen erstattes de anførte 11 % af 5 %, hvis der er fradrag til KundeKapital® - og ellers af 0 %.

Tarifændring:

Ved ændring af præmiebetalingsophør bestemmes den maksimale nye tekniske præmie $HR\text{-}prm^{ny}(grl_i; \text{funderings-grl})$ ud fra

$$HR\text{-}prm^{ny}(grl_i; \text{funderings-grl}) * \text{ny omregningsfaktor til nettopræmie} * \text{ny præmiebetalingsrente} = HR\text{-}prm^{gl}(grl_i; \text{funderings-grl}) * \text{gl omregningsfaktor til nettopræmie} * \text{gl præmiebetalingsrente}$$

Ved ændring af tarifform fastsættes MR, HR98- og HR-ydelser ud fra sammenhængene:

$$HR\text{-}yd(yd\text{-}nr; grl; \text{funderings-grl}) * K_x(\text{funderings-grl}) = HR\text{-}reserve(grl; \text{funderings-grl}) + HR\text{-}prm^{ny}(grl_i; \text{funderings-grl}) * prm\text{-}rnt(\text{funderings-grl}) * "p^m \rightarrow \pi^{funderings-grl}$$

Indtil 1.1.2012 for policer med andele med grundlagsrente større end 2 %:

Generel ydelsesfastsættelse / definition af garantitillæg:

For den samlede sag incl. bonus og forhøjelse på G82 2 % er der følgende generelle sammenhæng mellem ydelser, reserve og præmie:

$$ydelse * K_x(2\%) = reserve + prm * prm\text{-}rnt(2\%) * "p^m \rightarrow \pi^{2\%} + \text{garantitillæg},$$

hvor

$$\text{garantitillæg} =$$

$$HR\text{-}ydelse * K_x(2\%) - HR\text{-}prm * prm\text{-}rnt(2\%) * "p^m \rightarrow \pi^{2\%} - (HR\text{-}ydelse * K_x(\text{max-rnt}) - HR\text{-}prm * prm\text{-}rnt(\text{max-rnt}) * "p^m \rightarrow \pi^{\text{max-rnt}}) =$$

$$HR\text{-}ydelse * K_x(2\%) - HR\text{-}prm * prm\text{-}rnt(2\%) * "p^m \rightarrow \pi^{2\%} - HR\text{-}reserve$$

Som alt overvejende hovedregel vil MR-, HR- og HR98-ydelser blive holdt proportionale med de samlede ydelser.

Fremregning:

Der foretages en månedsvis fremregning af HR-delen som giver anledning til HR-overskuddet:

HR-overskud:

$$\begin{aligned} & 2. \text{ ordens HR-reserve} \\ & - 1. \text{ ordens HR-reserve} \\ & = \max \{0; \text{primo HR-depot}(x) + 1/12 * (\text{årlig-HR-præmie} + \text{årlig-HR-præmie-lav}) - 1/12 * \text{årlig-HR-udbetaling}\} * (1+d) + (\&)*d \\ & + (d_0 - d) * \min\{\text{friholdt reserve} * (1 + d_0)^{n-1}; \max [0; HR\text{-}reserve(x) + 1/12 * (\text{årlig-HR-præmie} + \text{årlig-HR-præmie-lav}) - 1/12 * \text{årlig-HR-udbetaling} + (\&)]\} \\ & - HR\text{-gebyrandel} - (\text{årlig-HR-præmie} + \text{årlig-HR-præmie-lav}) * \text{omk-\%} / 12 \\ & - [S^{ad}(2.\text{orden}) - HR\text{-depot}(x)] * \mu^{ad}(2.\text{orden}) * 1/12 \\ & - [S^{al}(2.\text{orden}) - HR\text{-depot}(x)] * \mu^{al}(2.\text{orden}) * 1/12 \\ & + 2\text{-livs-HR-depot}(x) * \mu^{yd}(2.\text{orden}) * 1/12 \\ & + \max \{0; \text{særligt risikooverskud i alt} * \min\{1; HR\text{-risikopræmie} / \Sigma\text{-risikopræmie}\}\} \\ & - [HR\text{-ydelse}(\text{max-rnt} - \text{fund}) * K_x(\text{max-rnt}) + HR\text{-ydelse}(2\%\text{-fund}) * K_x(2\%) - HR\text{-prm} * prm\text{-}rnt(\text{max-rnt}) * "p^m \rightarrow \pi^{\text{max-rnt}} - HR\text{-prm-lav} * prm\text{-}rnt(2\%) * "p^m \rightarrow \pi^{2\%}] \\ & - (\text{årlig-HR-præmie} + \text{årlig-HR-præmie-lav}) * \text{SBH-sats} / 12 \end{aligned}$$

Hvis der er tale om en udsættelse, reduceres ovenstående overskud med den HR98-grundpension, der kunne have været udbetalt. (for konc. nr. 945 forudsættes ingen udbetaling)

(&): er der andet end månedlig præmie tillægges HR-overført præmie:

overført præmie * (HR-præmie + HR-præmie-lav) / Σ -prm.

Både overført prm og Σ -prm vil indeholde amb, hvis det er en amb-belagt sag, så den overførte HR-præmie vil med ovenstående formel blive uden amb.

Er der andet end månedlig pensionsudbetaling fratrækkes HR-overført pension:

overført pension * HR-AA-ydelser / Σ -AA-solydelser.

" p^m " -> " π_n " er omregningsfaktor til nettopræmie på G82 x%.

De anførte S^{ad} (2.orden) / S^{ai} (2.orden) er beregnet med max-rnt på HR-ydelser og med 2% på forskellen mellem HR98- og HR-ydelser.

(κ): der skal regnes på depotet svarende til summen af HR-ydelserne incl. den på policen optjente individuelle fundering.

d er den månedlige depotrente efter afgift

d_0 er den månedlige depotrente før afgift

n er den måned, der regnes bonus i; regnes der frem fra 1/1 til 1/2 er n = 1.

HR-risikopræmie er den beregnede risikopræmie for MR-delen i den fremregning, hvor særligt

risikooverskud fordeles (typisk fremregningen 1/7 - 1/8)

Σ -risikopræmie er den beregnede risikopræmie for den samlede sag i den fremregning, hvor særligt

risikooverskud fordeles (typisk fremregningen 1/7 - 1/8)

Det forudsættes, at primo HR-depot er forøget/reduceret med eventuelle engangsind/udbetalinger på starttidspunktet - jf. nedenfor under "Ændringer / Indskud".

Gebyr antages fordelt mellem HR-delen og den resterende sag ud fra forholdet mellem de respektive reserver.

AA-ydelser er de ydelser, som er under løbende udbetaling.

SBH-sats fremgår af afsnit 3.16.2.1.

Der foretages en tilsvarende månedsvis fremregning af den samlede forsikring, som giver anledning til overskuddet:

Overskud = 2. ordens depot_m

- (Σ _{yd}skygge-yd_n * passiv_m - Σ _{prm} π_n * prm-rnt_m - garantitillæg_m - #)

hvor

" π_n " er nettopræmie på tidspunkt n

"2. ordens depot_m" er kontoreserve på tidspunkt m med fradrag af skyggeindskud på tidspunkt n

"garantitillæg_m" er garantitillæg på tidspunkt m ud fra HR-ydelser på tidspunkt n - korrigeret for, at den betalte præmie excl. amb. er mindre end HR-prm + HR-prm-lav.

"Prm-rnt_m" er præmiebetalingsrenten (typisk aktivrente) på tidspunkt m.

Bemærk, at ved SPARop skal der anvendes det samme ophørstidspunkt for præmiefritagelsen som var gældende på tidspunkt n.

Eksempel:

hvis forsikrede på tidspunkt n er 49 år og 5 måneder, så regnes der præmiefritagelse til alder 54 år og 5 måneder. På tidspunkt m skal der altså også regnes præmiefritagelse til alder 54 år og 5 måneder, når overskuddet skal beregnes. Når de endelige ydelser skal regnes, regnes der med 5 års præmiefritagelse.

"#": Dette led er kun forskellig fra 0 ved månedlig udsættelse.

For at kunderne skal få noget ud af at undlade at få pensionen udbetalt fra det aftalte tidspunkt foretages nedenstående korrektion til "1. ordens reserve", når der foretages fremregninger efter aftalt alderspensioneringstidspunkt – og pensionen ikke udbetales:

- den ikke udbetalte alderspension skal tillægges
- den betalte præmie excl. amb. og grundlagsomkostninger (11%) tillægges
- en forrentning af sumreserven svarende til den opgørelsesrente, der på pågældende forsikring anvendes ved køb af bonusydelser tillægges.
- alderspension skal ikke indeholde BIU (konc. nr. 945)
- sumreserve skal ikke reduceres med andel af eventuelt skyggeindskud, da sumreserve er udtryk for det engangsbeløb, som kunden kunne have fået udbetalt.
- sumreserve antages alene at indeholde hensættelse vedrørende summer, der er aftalt udbetalt ved pensioneringsdato.

Ændring af HR-ydelser og HR98-ydelser i fremregning:

Fra 1/4-2006:

Hvis der er andele funderet på G82 5%, G82 3,7% eller G82 3%, og policen er eventuel, udgør det månedlige overskud (/underskud), som kan anvendes til at ændre funderingen:

$$\text{bonus}_{\text{fund}} = \max \{ \text{HR-overskud}; \text{overskud}; * \},$$

Som følge af forsikringens andel af det fordelte realiserede resultat kan HR-ydelserne (men ikke HR98-ydelserne) ændres med

$$\text{bonus}_{\text{fund}} / [K_x(\text{grundl-rente}) - K_x(\text{max-rnt})]$$

"" er det tilskud, der er nødvendigt, for at reserven på HR-delen kan finansiere ydelser på gamle grundlag på de oprindelige tegningsgrundlag – f. eks. er det på en 5% -> 3% -> 2% sag:

$$\begin{aligned} & (\text{HR98-ydelse} - \text{MR-ydelse}) * K_x(5\%) \\ & - (\text{HR-prm} + \text{HR-prm-lav} - \text{MR-prm}) * \text{prm-omregn}(5\%) * \text{prm-rnt}(5\%) \\ & + \text{MR-ydelse} * K_x(3\%) \\ & - \text{MR-prm} * \text{prm-omregn}(3\%) * \text{prm-rnt}(3\%) \\ & - (\text{HR98-ydelse} - \text{HR-ydelse}) * K_x(2\%) \\ & - \text{HR-ydelse}(\text{før fremregning}) * K_x(5\%) \\ & + \text{HR-prm} * \text{prm-omregn}(5\%) * \text{prm-rnt}(5\%) \\ & + \text{HR-prm-lav} * \text{prm-omregn}(2\%) * \text{prm-rnt}(2\%) \end{aligned}$$

(Linie 1-2 er oprindelige 5%-ydelser opgjort på 5%-grundlag / oprindelige 5%-ydelser opgjort på 1. ordens grundlag

Linie 3-4 er oprindelige 3%-ydelser opgjort på 3%-grundlag / oprindelige 3%-ydelser opgjort på 1. ordens grundlag

Linie 5-8 er den samlede 2. ordens reserve for 3% og 5%-dele.)

Formlen skal sikre, at

hvis der er overskud på den samlede sag, så anvendes det til styrkelse

hvis der er underskud på den samlede sag, så er det kun et eventuelt underskud på HR-delen, som kan dækkes af den optjente styrkelse.

der mindst anvendes HR-overskuddet til styrkelse

HR-98-reserve og HR-styrkelse kan købe

HR-98-ydelser minus MR-ydelser på max-grundlaget ud fra HR-prm + HR-prm-lav - MR-prm

og

MR-ydelser for MR-prm på MR-grundlaget.

Hvis den betalte præmie excl. amb er mindre end præmien på den højtforrentede del (HR-prm + HR-prm-lav), så reduceres HR-98-ydelserne og HR-ydelserne i fremregningen med

$$\frac{\max\{0; \min\{MR\text{-præmie}; HR\text{-pr}m + HR\text{-pr}m\text{-lav} - \text{betalt præmie} * \text{teknisk præmiefaktor}\}}{K_x^{3\%}} * 0,89$$

og HR-98-ydelserne og HR-ydelserne reduceres yderligere med

$$\frac{\max\{0; HR\text{-pr}m + HR\text{-pr}m\text{-lav} - MR\text{-præmie} - \text{betalt præmie} * \text{teknisk præmiefaktor}\}}{K_x^{\text{max-rnt}}} * 0,89$$

Ændring af MR-ydelser i fremregning:

Hvis den betalte præmie excl. amb er mindre end præmien på den højtforrentede del (HR-prm + HR-prm-lav), så reduceres MR-ydelserne i fremregningen med

$$\frac{\max\{0; \min\{MR\text{-præmie}; HR\text{-pr}m + HR\text{-pr}m\text{-lav} - \text{betalt præmie} * \text{teknisk præmiefaktor}\}}{K_x^{3\%}} * 0,89$$

I øvrigt holdes MR-ydelserne konstante i fremregningen.

Ændringer:

Præmienedsættelse:

Den tekniske præmie excl. amb og styktillæg må ikke være mindre end summen af HR-prm + HR-prm-lav.

Ved hver præmieændring vil der derfor ske følgende reguleringer:

HR-præmie-lav reduceres til

$$HR\text{-pr}m\text{-lav}(ny) = \min\{HR\text{-pr}m\text{-lav}(gl); HR\text{-pr}m\text{-lav}(gl) - (MR\text{-pr}m(gl) - MR\text{-pr}m(ny)) * [\text{prm-rnt}(3\%) / K_x(3\%) - \text{prm-rnt}(\text{max-rnt}) / K_x(\text{max-rnt})] / [\text{prm-rnt}(\text{grundl-rente}) / K_x(\text{grundl-rente}) - \text{prm-rnt}(\text{max-rnt}) / K_x(\text{max-rnt})]\}$$

HR-præmie reduceres til

$$HR\text{-pr}m(ny) = \min\{HR\text{-pr}m(gl); HR\text{-pr}m(gl) - (MR\text{-pr}m(gl) - MR\text{-pr}m(ny)) * [\text{prm-rnt}(\text{grundl-rente}) / K_x(\text{grundl-rente}) - \text{prm-rnt}(3\%) / K_x(3\%)] / [\text{prm-rnt}(\text{grundl-rente}) / K_x(\text{grundl-rente}) - \text{prm-rnt}(\text{max-rnt}) / K_x(\text{max-rnt})]\}$$

MR-præmie reduceres til

$$MR\text{-præmie}(ny) = MR\text{-præmie}(gl) * \min\{1; \text{ny skg-prm excl. amb og stk-tillæg} / \text{gl skg-prm excl. amb og stk-tillæg}\}$$

Indskud:

Indskud efter fradrag af 11% (*) omkostninger anvendes til reduktion af HR-prm, indtil HR-prm + HR-prm-lav = MR-præmie - derefter anvendes den til reduktion af MR-præmie. Reduktionen af MR-præmien resulterer i en nedsættelse af HR-præmie og HR-præmie-lav, hvor fordelingen er som anført ovenfor under "præmienedsættelse".

Andel af det realiserede resultat, som følger af, at omkostningsfradrag og fradrag til KundeKapital® er mindre end 11%(*), indgår i styrkelsen.

(*): for overførsler i henhold til jobskifteaftalen erstattes de anførte 11 % af 5 %, hvis der er fradrag til KundeKapital® - og ellers af 0 %.

Tarifændring:

Ved ændring af præmiebetalingsophør bestemmes den maksimale nye tekniske præmie på x % (2 %, 3 %, 3,7 % hhv. 5 %; HR-prm, MR-prm hhv. HR-prm-lav) ud fra

$$\text{ny prm}(x \%) * \text{ny omregningsfaktor til nettopræmie} * \text{ny præmiebetalingsrente} = \\ \text{gl. prm}(x \%) * \text{gl omregningsfaktor til nettopræmie} * \text{gl præmiebetalingsrente}$$

Ved ændring af tarifform fastsættes MR, HR98- og HR-ydelser ud fra sammenhængene:

$$\text{HR-ydelse} * K_x(\text{max-rnt}) = \text{HR-reserve} + \text{HR-prm} * \text{prm-rnt}(\text{max-rnt}) * "p^m \rightarrow \pi^{\text{max-rnt}}$$

$$(\text{HR98-ydelse} - \text{HR-ydelse}) * K_x(2 \%) + \text{HR-ydelse} * K_x(\text{max-rnt}) = \\ \text{HR-reserve} + \text{HR-reserve-lav} + \text{HR-prm} * \text{prm-rnt}(\text{max-rnt}) * "p^m \rightarrow \pi^{\text{max-rnt}} + \text{HR-prm-lav} * \text{prm-rnt}(2\%) * "p^m \rightarrow \pi^{2\%}$$

$$\text{MR-ydelse} * K_x(3 \%) = \text{MR-reserve} + \text{MR-prm} * \text{prm-rnt}(3\%) * "p^m \rightarrow \pi^{3\%}$$

3.9.1.6 Særlig eventuel individuel ægtefællepension i aktuel bestand

Kapitalværdier og de 2. ordens S^{ad} -er, der anvendes i bonusfremregningen, multipliceres med sandsynligheden for, at den y-årige ægtefælle lever t år senere (på beregningstidspunktet) i alder y + t:

Ved pensionering før 1/1 1992:

$$L(y, t', t) = \min(1, [l_{y+t'}(\text{gl}) / l_{y_0}(\text{gl})] * [l_{y+t'}(\text{mellem}) / l_{y+t'}(\text{mellem})] * [l_{y+t'}(\text{ny}) / l_{y+t'}(\text{ny})])$$

Ved pensionering fra 1/1 1992 til 1/1 2014:

$$L(y, t', t) = \min(1, [l_{y+t'}(\text{mellem}) / l_{y_0}(\text{mellem})] * [l_{y+t'}(\text{ny}) / l_{y+t'}(\text{ny})])$$

Ved pensionering fra 1/1 2012:

$$L(y, t', t) = \min(1, [l_{y+t'}(\text{ny}) / l_{y_0}(\text{ny})])$$

hvor

- y_0 er nærmeste hel alder, der er større end eller lig med y,

- $y+t'$ er nærmeste hel alder større end eller lig med beregningsmæssig alder pr. 1. januar 1992,

- $y+t''$ er nærmeste hel alder større end eller lig med beregningsmæssig alder pr. 1. januar 2014,

- $l_y(\text{gl})$ og $\mu_y(\text{gl})$ er baseret på det ved bonusberegningen i årene 1983 til 1991 gældende 2. ordens grundlag,

- $l_y'(\text{mellem})$ og $\mu_y'(\text{mellem})$ for kønsspecifikt grundlag er baseret på 2. ordens grundlaget:

$$\mu^{\text{ad}*} = \mu^{\text{ad}} * 0,3 \quad \text{for kvindelig begunstigede indtil alder 30 alder} \\ * \text{alder} * 0,01 \quad \text{for kvindelig begunstigede fra alder 30}$$

$$\mu^{\text{ad}*} = \mu^{\text{ad}} * 0,6 \quad \text{for mandlig begunstigede indtil alder 60} \\ * \text{alder} * 0,01 \quad \text{for mandlig begunstigede fra alder 60}$$

hvor μ^{ad} er dødsintensiteten på 1. ordens grundlaget G82 eller L99

- $l_y'(\text{mellem})$ og $\mu_y'(\text{mellem})$ for unisex grundlag er baseret på 2. ordens grundlaget:

$$\mu^{\text{ad}*} = \mu^{\text{ad}} * 0,45 \quad \text{for begunstigede indtil alder 45 alder}$$

* alder * 0,01 for begunstige fra alder 45

hvor μ^{rad} er dødsintensiteten på 1. ordens grundlaget uni98.

- $l_y''(ny)$ og $\mu_y''(ny)$ for kønsspecifikt grundlag er baseret på 2. ordens grundlaget:

$$\mu^{rad*} = \mu^{rad} * 0,3 \quad \text{for kvindelig begunstige indtil alder 30 alder} \\ * \text{alder} * 0,01 \quad \text{for kvindelig begunstige fra alder 30}$$

$$\mu^{rad*} = \mu^{rad} * 0,6 \quad \text{for mandlig begunstige indtil alder 60} \\ * \text{alder} * 0,01 \quad \text{for mandlig begunstige fra alder 60}$$

hvor μ^{rad} er dødsintensiteten på 1. ordens grundlaget G82 eller L99

- $l_y''(ny)$ og $\mu_y''(ny)$ for unisex grundlag er baseret på 2. ordens grundlaget:

$$\mu^{rad*} = \mu^{rad} * 0,45 \quad \text{for begunstige indtil alder 45 alder} \\ * \text{alder} * 0,01 \quad \text{for begunstige fra alder 45}$$

hvor μ^{rad} er dødsintensiteten på 1. ordens grundlaget uni98.

- $l_y''(ny)$ og $\mu_y''(ny)$ for unisex grundlag er baseret på 2. ordens grundlaget:

$$\mu^{rad*} = \mu^{rad} * 0,45 \quad \text{for begunstige indtil alder 45 alder} \\ * \text{alder} * 0,01 \quad \text{for begunstige fra alder 45}$$

hvor μ^{rad} er dødsintensiteten på 1. ordens grundlaget U10.

Der anvendes i alle tilfælde en enkeltlivs differentialligning ved fremregning. De anvendte værdier kan skrives på formen:

$$K_x = L(y, t', t) * K_x + (1 - L(y, t', t)) * S_x^{yd}$$

$$S_x^{ad} = L(y, t', t) * S_x^{ad} + (1 - L(y, t', t)) * S_x^{yd} \text{ for konc-nr } \neq 655$$

$$S_x^{ad} = L(y, t', t) * S_x^{ad} + (1 - L(y, t', t)) * a_n \text{ for konc-nr } = 655$$

Bilag: Opdateret afsnit 3.16.1 i Teknisk grundlag

3.16.1 Regulativ for KundeKapital®

Regler om KundeKapital i regulativ for forsikringer med depotrente (gennemsnitsrenteforsikringer) indgår som en del af afsnit 3.1. Reglerne om KundeKapital i regulativ for PFA Plus indgår som bilag i Teknisk grundlag for PFA Plus.

Bilag: Opdateret afsnit 3.16.2.1 i Teknisk grundlag

3.16.2.1 Princip for opsparing

Præmie- eller indskudsbetalte forsikringer i PFA Pension kan fra 1. januar 2004 deltage i opbygningen af IKK i det omfang, de ikke er eksplicit undtaget, jf. afsnit 3.16.2.1.1. Opbygningen sker ved overførsel af en andel af forsikringernes realiserede resultat til IKK. Andelen anmeldes til Finanstilsynet og kan løbende ændres. Andelen kan variere for delbestande. Beregningen af det realiserede resultat og andelen heraf kan endvidere variere mellem på den ene side forsikringer med depotrente (gennemsnitsrenteforsikringer) og på den anden side forsikringer i PFA Plus.

En intern depotoverførsel i PFA-koncernen vil ikke kunne bidrage til opbygning af Individuel KundeKapital.

Fra 1. januar 2004 vil andelen af det realiserede resultat for forsikringer med depotrente (gennemsnitsrenteforsikringer) uden for PFA Plus, der anvendes til IKK, svare til 5% af indbetalinger, efter fradrag til de i afsnit 3.16.2.1.1 nævnte dækninger. Satsen anvendes på løbende præmier samt indskud. Fra 1. januar 2006 fratrækkes der bidrag til IKK af overførsler via jobskifteaftalen. Satsen anvendes på løbende præmier og indskud samt overførsel af depot fra en anden pensionsleverandør.

Beregningen af det realiserede resultat for pensionsordninger i PFA Plus fremgår af det tekniske grundlag for PFA Plus. Det realiserede resultat overføres fuldt ud til IKK for hver forsikring med investeringskonceptet PFA Investerer, som er omfattet af Individuel KundeKapital, mens det indgår fuldt ud i depotet for forsikringer med investeringskonceptet PFA Investerer, som ikke er omfattet af Individuel KundeKapital.

IKK opspares pr. skattekode på en selvstændig konto. Kunden vil via depotregnskabet kunne se overførslen til den individuelle konto for IKK. Endvidere indregnes IKK-beløbet i prognoserne for pensioneringsydelse.

Bilag: Opdateret afsnit 6.2.1.2 i Teknisk grundlag

6.2.1.2 Fradrag for kursværn / Overførselstillæg

Ved beregning af fradrag for kursværn og overførselstillæg indgår en Sats, der beregnes som

$$\text{Sats} = (\text{KB}_{\text{rnt-grp}} - \text{ABF}_{\text{rnt-grp}} - \text{SKG}_{\text{rnt-grp}}) / \Sigma \text{depot}_{\text{rnt-grp}, i} \\ + \text{maks}(\Sigma \text{MVR}_{\text{rnt-grp}, i} / \Sigma \text{evt-depot}_{\text{rnt-grp}, i} - 3\%; 0),$$

hvor

- rnt-grp betegner policens rentegruppe
- $\text{KB}_{\text{rnt-grp}}$ er kollektiv bonuspotentiale for rentegruppe = rnt-grp

- $ABF_{rnt-grp}$ er anvendt bonuspotentiale på fripolicydelser for rentegruppe = rnt-grp
- $SKG_{rnt-grp}$ er skyggekontoen for rentegruppe = rnt-grp
- $depot_{rnt-grp, i}$ er depot for den i-te police i rentegruppe = rnt-grp
- $evt-depot_{rnt-grp, i}$ er depot for den i-te eventuelle police i rentegruppe = rnt-grp
- $MVR_{rnt-grp, i}$ er markedsværdiregulering for den i-te eventuelle police i rentegruppe = rnt-grp

En polices depot beregnes som kontoreserven med fradrag af eventuelt skyggeindskud, jævnfør afsnit 3.13.

I de summeringer, der indgår i det første led i formlen for Sats, indgår alle policer i den pågældende rentegruppe. I andet led indgår alle eventuelle policer. Dog undtages for rentegruppe 3 og 4 de policer, som har en årlig livrenteydelse på mindst 9.700 kr., fra summeringen i andet led.

Sats afrundes til hel procentsats. Beregningen af Sats foretages i slutningen af en måned og vil derfor blive foretaget ud fra en skønsmæssig opgørelse af $KB_{rnt-grp}$, $SKG_{rnt-grp}$, $ABF_{rnt-grp}$ og $MVR_{rnt-grp}$. Beregningen af overførelstillæg og kursværn (se nedenfor) foretages på samme tidspunkt og grundlag for at sikre, at den samme Sats er aktiv på samme tid. Det bemærkes, at metoderne for beregning af overførelstillæg og kursværn sikrer, at der ikke samtidig kan være overførelstillæg og kursværn i en og samme rentegruppe.

Frdrag for kursværn udgør

$$\text{Frdrag}_{\text{kurs}} = - [\min(\text{Sats}; 0) / (1 - \text{PAL}_{\text{sats}})] * \text{depot},$$

hvor resultatet i parentesens [] afrundes til 1 decimal *inden* multiplikation med depot.

Frdraget for kursværn betragtes som et bruttofrdrag før PAL, således at $-\min(\text{Sats}; 0)$ udtrykker, hvad der trækkes efter PAL for forsikringer, der er fuldt PAL-pligtige. PAL_{sats} er den gældende PAL_{sats} .

Det samlede frdrag ved genkøb fastsættes som summen af $\text{Frdrag}_{\text{trans}}$ og $\text{Frdrag}_{\text{kurs}}$, jf. pkt. 6.2.1.1.

Der foretages frdrag for kursværn ved genkøb, PFA-interne overførsler – jf. afsnit 6.2.1.1, overførsler til PFA Soraarneq – jf. afsnit 6.2.1.1, samt ved overførsel til andet selskab, både udenfor og i henhold til jobskifteaftalen. Der foretages ikke frdrag for kursværn ved skift mellem rentegrupper, jf. afsnit 3.1.1.

Der foretages ikke frdrag for kursværn for Individuel KundeKapital®.

$\text{Frdrag}_{\text{kurs}}$ sættes altid til 0 ved hel eller delvis udbetaling af kapitalpension fra og med den aftalte pensioneringsdato.

Overførelstillægget ved overførsel fra gennemsnitsrente til PFA Plus udgør

$$\text{Overførelstillæg} = [\text{maks}(0; \text{Sats}) / (1 - \text{PAL}_{\text{sats}})] * \text{depot}.$$

hvor resultatet i parentesens [] afrundes til 1 decimal *inden* multiplikation med depot.

Ved delvis overførsel beregnes tillægget alene af den overførte værdi. Forud for delvis overførsel reduceres kontoreserven fuldt ud med skyggeindskud.

For kollektive ordninger gælder der fortsat, at reserven skal individualiseres (jævnfør afsnit 6.2.1.4), hvis opsparereren er fyldt 54, når der overføres til markedsrente – og tillægget beregnes af depotet efter individualisering.

Overførelstillæg tilbydes alene til kunder med samtidig opsparing i såvel PFA gennemsnitsrente som PFA Plus. Der gives ikke tillæg til overførsler ud af PFA eller tillæg for overførsler til andre dele af PFA Pension.

Flyttes de samme penge frem og tilbage mellem gennemsnitsrente og markedsrente vil der kun blive givet tillæg én gang.

Størrelsen af sats % i en given måned vil blive beregnet i slutningen af den foregående måned. I tilfælde af en ændring i renteniveauet på mere end 0,5 procentpoints kan PFA genberegne eller nulstille en rentegruppens overførelstillæg med virkning fra den efterfølgende dag.

Der tillægges ikke overførelstillæg for den del af overførslen, der sker fra Individuel KundeKapital. Ved delvis overførelse gælder reglen om, at KundeKapital maksimalt må udgøre 10 % af det tilbageværende depot på policen uændret – jævnfør afsnit 3.16.2.5.

Bilag: Opdateret afsnit 8.1 – 8.1.2.3 i Teknisk grundlag

8.1 Standard Liv

8.1.1 Produktbeskrivelse

Standard Liv er en selvstændig ophørende livsforsikring uden ret til bonus, som tegnes uden ret til præmiefritagelse, uden tilbagekøbsret og med en varighed på maksimalt 10 år.

8.1.2 Matematisk beskrivelse

8.1.2.1 Risikoelementer

Mænd:

T0	$\mu = 0,00040 + 10^{5,150 + 0,046 * x - 10}$
T1	$\mu = 0,00040 + 10^{5,480 + 0,043 * x - 10}$
T2	$\mu = 0,00150 + 10^{5,566 + 0,043 * x - 10}$
T3	$\mu = 0,00180 + 10^{5,652 + 0,043 * x - 10}$
T4	$\mu = 0,00240 + 10^{5,738 + 0,043 * x - 10}$
T5	$\mu = 0,00360 + 10^{5,824 + 0,043 * x - 10}$
T6	$\mu = 0,00600 + 10^{5,910 + 0,043 * x - 10}$
T7	$\mu = 0,01080 + 10^{5,996 + 0,043 * x - 10}$
T8	$\mu = 0,02040 + 10^{5,082 + 0,043 * x - 10}$

kvinder:

Nytegninger indtil og med 20. december 2012:

T0	$\mu = 0,00020 + 10^{5,020 + 0,046 * x - 10}$
T1	$\mu = 0,00020 + 10^{5,350 + 0,043 * x - 10}$
T2	$\mu = 0,00075 + 10^{5,436 + 0,043 * x - 10}$
T3	$\mu = 0,00090 + 10^{5,522 + 0,043 * x - 10}$
T4	$\mu = 0,00120 + 10^{5,608 + 0,043 * x - 10}$
T5	$\mu = 0,00180 + 10^{5,694 + 0,043 * x - 10}$
T6	$\mu = 0,00300 + 10^{5,780 + 0,043 * x - 10}$
T7	$\mu = 0,00540 + 10^{5,866 + 0,043 * x - 10}$
T8	$\mu = 0,01020 + 10^{5,952 + 0,043 * x - 10}$

Nytegninger fra og med 21. december 2012:

T0	$\mu = 0,00040 + 10^{5,150 + 0,046 * x - 10}$
T1	$\mu = 0,00040 + 10^{5,480 + 0,043 * x - 10}$
T2	$\mu = 0,00150 + 10^{5,566 + 0,043 * x - 10}$
T3	$\mu = 0,00180 + 10^{5,652 + 0,043 * x - 10}$
T4	$\mu = 0,00240 + 10^{5,738 + 0,043 * x - 10}$
T5	$\mu = 0,00360 + 10^{5,824 + 0,043 * x - 10}$
T6	$\mu = 0,00600 + 10^{5,910 + 0,043 * x - 10}$
T7	$\mu = 0,01080 + 10^{5,996 + 0,043 * x - 10}$
T8	$\mu = 0,02040 + 10^{5,082 + 0,043 * x - 10}$

Tavle T0 benyttes, når helbredsoplysningerne ikke indeholder oplysninger om forøgelse af dødsrisikoen.

Tavle T1 benyttes, når der afgives oplysninger om at den forsikrede er ryger. Den forsikredes skal i helbredserklæringen altid besvare, om han / hun er ryger. Hvis det ud fra de afgivne helbredsoplysninger vurderes, at man kun ryger lejlighedsvis ved sjældne selskabelige sammenkomster, vil man blive klassificeret som ikke ryger.

Tavlerne T2 til T8 benyttes helt på samme måde som tavlerne D2 til D8 i G82-koncessionen.

Tavlerne T2 til T8 er konstrueret efter samme principper, som tavlerne D2 til D8 er konstrueret ud fra D0 i G82 koncessionen. Tavlerne T2 til T8 indeholder således samme forholdsmæssige sikkerhed som T0 og T1.

8.1.2.2 Rente

Grundlagsrenten ved nytegning udgør fra 1. april 2004 og indtil 20. december 2012 3,5 %. Grundlagsrenten ved nytegning udgør fra 21. december 2012 og indtil videre 2,0 %.

8.1.2.3 Bruttogrundlag

Den månedlige ratepræmie P12 beregnes ved:

$$P12 = \pi / (12 * 0,92) + STK12$$

hvor

PI er kontinuert nettopræmie

STK12 er månedligt styktillæg, som indtil videre fastsættes til 44 kr.

Præmien indeholder således et omkostningsbidrag på 8 % og et styktillæg.

Der omregnes mellem ratepræmie med forskellige forfald ved hjælp af annuiteter over 1 år beregnet med grundlagsrente. Heraf fås nedenstående omregningsfaktorer. Styktillæg omregnes med samme omregningsfaktorer.

fra / til	π	1/1-årlig	1/2-årlig	1/4-årlig	1/12-årlig
π	1,000000	1,077153	0,541243	0,271291	0,090580
1/1-årlig	0,928373	1,000000	0,502475	0,251860	0,084092
1/2-årlig	1,847599	1,990148	1,000000	0,501238	0,167355
1/4-årlig	3,686074	3,970467	1,995062	1,000000	0,333884
1/12-årlig	11,040000	11,891771	5,975321	2,995056	1,000000

8.1.2.4 Bonus

Der ydes ikke bonus og under fremregning benyttes derfor tegningsgrundlaget til beregning af rente, risiko og omkostninger.

Efter hver fremregning konteres forskelle mellem den fremregnede reserve og den prospektive bestemte reserve i et konteringsfelt, hvorefter den fremregnede reserve sættes lig med den prospektive bestemte reserve.

8.1.2.5 Genkøb

Forsikringen tegnes uden ret til tilbagekøb.

8.1.2.6 Helbredsoplysninger

Se kapital 5.

Afsnit 8.10.9. Erfaringstarifiering

Den solidariske præmie beregnes sædvanligvis ud fra det almindelige G82 2.ordens grundlag, men intensiteten ved overgang fra tilstand "aktiv" til "invalid" kan blive forhøjet for grupper af personer, der vurderes at have en markant højere invaliderisiko i kraft af deres erhverv. For ugaranterede solidariske invalideydelser anvendes i så fald erhvervsskærpelsesfaktorerne beskrevet i afsnit 8.7, og for andre solidariske invalideydelser anvendes i så fald de samme faktorer bortset fra fareklasse 0.

Derudover har vi en model for erfaringstarifiering, som er den mest hensigtsmæssige måde til beskyttelse af øvrige forsikringstagere. Modellen er beskrevet nedenfor.

Den solidariske præmie vil blive beregnet med udgangspunkt i ordningens forventede fremtidige skadesniveau. Som udgangspunkt vil det forventede fremtidige skadesniveau være 75-85 % afhængig af virksomhedens art.

Det forventede skadesniveau til tid t (Θ_t^o) på den solidariske dækning justeres i takt med den faktiske skadeserfaring igennem kredibilitetsvægten z på følgende måde, som er vist på næste side.

$$\Theta_t^o = (\beta - \Delta * \delta_t) * (1 - z) + S * z, \text{ hvor } z = \text{prm} / (\text{prm} + \kappa),$$

- t tid, altid heltal svarende til en 1. januar. Starttidspunktet kan dog afvige fra en 1. januar
- S er den gennemsnitlige faktiske skadesprocent over de seneste kendte 5 år frem til tid $t-1$ på de solidariske dækninger (præmien, der indgår til beregning af S er korrigeret for skærpelse/reduktion)
- prm er summen af risikopræmier over samme periode korrigeret for skærpelse/reduktion
- κ forholdet imellem den forventede varians på skadesudgiften inden for gruppen og variansen grupperne imellem
- β er den gennemsnitlige skadesprocent for alle grupperne
- Δ er en korrektionsfaktor
- δ_t , et korrektionsled, som er 0, når ordningen har været kendt i 5 år

Sammenhæng mellem t og δ_t

T	1	2	3	4	5
δ_t	0,8	0,6	0,4	0,2	0

Θ_t^o beregnes direkte for de ordninger, som har været kendt i 5 år.

For nye ordninger anslås Θ_t^o i hovedreglen at ligge mellem 75 % og 85 % afhængig af virksomhedens art. 75 % anvendes for grupper af overvejende funktionærer med højere uddannelse eller en høj grad af specialisering, 80 % for øvrige grupper med overvejende funktionærer, mens 85 % anvendes for virksomheder med mere end 10 % ikke-funktionærer.

På nye ordninger, der kan fremvise tilfredsstillende godt skadeforløb i nuværende ordning, evt. hos anden pensionsleverandør, kan det forventede skadesniveau anslås til at ligge mellem 50 % og 110 %. Da der kan være forskel i beregningsmetoder på præmier og skader mellem selskaber, kan der ikke opnås større eller mindre reduktioner end ud fra forventet skadesniveau på 50 % - 100 %

For at få en jævn overgang til det kredibilitetsberegnete forventede skadesniveau indsættes korrektionsfaktoren Δ med værdierne hhv. 15 %, 10 %, 5 %, 0 % og -5 % for de ovennævnte grupper. Såfremt der yderligere er et kendskab til skadeforløbet, kan dette yderligere påvirke korrektionsfaktoren Δ .

Den gennemsnitlige skadesprocent S beregnes som summen af skaderne i forhold til summen af præmierne i de seneste 5 år korrigeret for skærpelse/reduktion.

κ beregnes ved hjælp af en Bühlmann-Straub lineær Bayes-model, og udgør 8 mio. kr. for ordninger med en akkumuleret præmie på over 100. mio. kr. for de seneste 5 år, og 7 mio. kr. for resten. κ vil løbende blive vurderet.

β udgør 80 %. Dette svarer til den observerede gennemsnitlige skadesprocent for alle ordninger med solidariske priser. β vil løbende blive vurderet.

Vi vil skærpe priserne på ordninger med særligt risikooverskud, når den forventede skadesprocent er over 90, og vi vil reducere priserne, når den forventede skadesprocent er under 80. På ordninger uden risikooverskud vil vi skærpe prisen, når den forventede skadesprocent er over 100 %, og vi vil reducere prisen, når den forventede skadesprocent er under 90 %.

I nedenstående skema kan ses, hvilken skærpelse/ reduktion, der gives. Procentsatserne angiver, hvor meget de solidariske præmier skal hæves med.

Forventet skadesprocent Θ_t^o for ordninger <u>med</u> risikoregnskab	Forventet skadesprocent Θ_t^o for ordninger <u>uden</u> risikoregnskab	Skærpelse/reduktion	Antalskrav
$\Theta_t^o \leq 35$	$\Theta_t^o \leq 40$	- 50 %	>500 forsikrede
$35 < \Theta_t^o \leq 40$	$40 < \Theta_t^o \leq 45$	- 45 %	>500 forsikrede
$40 < \Theta_t^o \leq 45$	$45 < \Theta_t^o \leq 50$	- 40 %	>500 forsikrede
$45 < \Theta_t^o \leq 50$	$50 < \Theta_t^o \leq 55$	- 35 %	>500 forsikrede
$50 < \Theta_t^o \leq 55$	$55 < \Theta_t^o \leq 60$	- 30 %	>500 forsikrede
$\Theta_t^o \leq 55$	$\Theta_t^o \leq 60$	- 25 %	forsikrede < 500
$55 < \Theta_t^o \leq 60$	$60 < \Theta_t^o \leq 70$	- 25 %	alle grupper
$60 < \Theta_t^o \leq 65$	$70 < \Theta_t^o \leq 75$	- 20 %	alle grupper
$65 < \Theta_t^o \leq 70$	$75 < \Theta_t^o \leq 80$	- 15 %	alle grupper
$70 < \Theta_t^o \leq 75$	$80 < \Theta_t^o \leq 85$	- 10 %	alle grupper
$75 < \Theta_t^o \leq 80$	$85 < \Theta_t^o \leq 90$	- 5 %	alle grupper
$80 < \Theta_t^o \leq 90$	$90 < \Theta_t^o \leq 100$	0 %	alle grupper
$90 < \Theta_t^o \leq 95$	$100 < \Theta_t^o \leq 105$	+ 5 %	alle grupper
$95 < \Theta_t^o \leq 100$	$105 < \Theta_t^o \leq 115$	+ 10 %	alle grupper
$100 < \Theta_t^o \leq 105$	$115 < \Theta_t^o \leq 120$	+ 15 %	alle grupper
$105 < \Theta_t^o \leq 110$	$120 < \Theta_t^o \leq 125$	+ 20 %	alle grupper
$110 < \Theta_t^o \leq 115$	$125 < \Theta_t^o \leq 130$	+ 30 %	alle grupper
$115 < \Theta_t^o \leq 125$	$130 < \Theta_t^o \leq 140$	+ 40 %	alle grupper
$125 < \Theta_t^o$	$140 < \Theta_t^o$	+ 50 %	alle grupper

Følgende krav skal desuden være opfyldt for at få reduceret prisen

- Ordningen skal have en aftale med PFA Pension omkring erfaringstarifiering med én klart defineret enhed – dette være sig én organisation eller ét firma
- Ordningen skal omfatte mindst 100 personer. Hvis flere ordninger erfaringstarifere sammen, skal det samlede antal personer og den samlede volumen opfylde kravene
- Ordningen må ikke have fælles prisberegning med persongrupper, der ikke er omfattet af den samme erfaringstarifiering

Hvis en ordning ændres væsentligt, vil vi konkret vurdere, om vi skal se bort fra risikoforløbet før ændringstidspunktet.

Ovenstående procentsatser må maksimalt afvige med 15 procentpoint fra et beregningsår til et andet inden for en given erfaringstariferingsgruppe. Det tager højde for, at en erfaringstariferingsgruppe, der i et givet skadesår pludselig afviger markant fra sit hidtidige skadeforløb ikke pludselig oplever uforholdsmæssig store ændringer i risikopræmien. Hvis præmie aftales fastholdt i hhv. 2 eller 3 kalenderår kan erfaringstarifieringen ændres med hhv. 30 eller 45 procentpoint, fra en beregning til den næste.

15 % - reglen vil blive brugt på mindre ordninger med dårligt skadeforløb og til store ordninger med godt eller dårligt skadeforløb.